

oen nog heel

erdraagzame,

dan macht,
t verdeling
een ascetis-
men zei.

aet den Duit-
oon van Cal-
r naar bene-

e reeds door
ht voor den
minder aan-
door in Ge-
j zijn gevaar-
ochening van
eet ongerust.
Want een sa-
er is geen
staat en in
e Drieënheid

was, dat de
en zulke ket-
l. En dat ook
nijdend woord
efde. Dit was

dag zeer be-

letten op den
standigheden,

die zich van
innie had vrij-
mpeld te wor-
nd.

icht naar bul-
voor de vrij-
uw verbonden

rnstig histori-
geen tijd, ooit
oor den kamp
a Calvijn.

bron en de
len. Laat men
leggen. Er is
geene is ge-

de vraag kun-
e in het ver-
i Calvijn aller-
vrij het nage-
eld of zich ge-

vuld met haat
Zijn getrouwe

r.

die heerschte
die niets ont-
l. En hij miste
en, maar, ware
eig zijn getee-

uur dooden, en

nsche hart,
noed, en alle
ordongen wor-
leere wor-

daartoe is u
kinder-

perkt, in dezen
endeel, het ge-
en inhoud van

a belofte verze-
van, ja onbe-
oorzaamheid is
estrafend.

igend getui-
de doopelin-
betrekking met
l omhelst door
maal eerbiedigt
de Jood en de
raad met een

reëriele" kracht
ar verderft de
telling dadelijk
en" (dien ten
worden. Maar
en ten gevolge
l zal hebben)

6" 15).

C. V.

— 83.

kend als een soort tijger, die zich verlustigt in het kermen van zijn slachtoffer.

Zweig zegt, dat Calvijn Rome wilde overtroeven in ijver voor wat hij zag als de ware leer, want hij weigerde Servet over te geven aan de papisten. Trouwens, zoo vervolgt Zweig dan, het blijft een eere voor de katholieke kerk, dat zij duizend jaren aarzelde vóór zij den eersten mensch om zijn afwijkende gevoelens den dood toewilde.

Dat durft een historicus te schrijven, die, om slechts één ding te noemen, moest weten, hoe de Paus in Rome een Te Deum deed zingen ter eere van de bedrivers der gruwelen in den Bartholomeusnacht.

Ook van Roomsche zijde is er veel gelasterd over Calvijn, maar het werd in den laatsten tijd vrijwat beter, wat men treffend kan zien aan de nobele wijze, waarop de thans tot kardinaal verheven Dr de Jong in zijn zeer belangrijke kerkhistorie schrijft over Calvijn en de andere Reformatoren. En daarom geloof ik niet, dat er één in de Roomsche kerk zal gevonden worden, die zich verheugt in helpers als Zweig en anderen. Men weet daar zeer goed, dat, als men daar de Reformatie aanvalt, men Rome niet sparen zal.

Nu vertelde ik van het boek van Zweig hoofdzakelijk om iets te zeggen over de vlotte wijze, waarop van gereformeerde zijde ten onzent steeds bij elken aanval van den kant van het ongelooft, waar men dan werkte met het geval Calvijn-Servet, gereed stond een „mea culpa", wij hebben gezondigd, te stamelen.

Ik heb dat eigenlijk nooit goed kunnen verdragen.

Gij Calvinisten, zoo zeide men dan, zoudt voor de vrijheid hebben gestreden? Laten we dan Servets brandstapel eens U mogen voorhouden. En dan zei Dr Kuyper zelfs: zeker, hier past ons het boetekleed.

Al mogen wij ook ter vergoelijking wijzen op den tijd waarin Calvijn leefde.

In het artikel in de „Christelijke Encyclopaedie" van de hand van Ds Landwehr lees ik, dat Calvijn de middeleeuwsche dwaling nog niet te boven was.

Nu moeten wij natuurlijk open oogen hebben voor de fouten ook van Calvijn. Hij was, als wij allen, een zondig mensch en hij had zijn gebreken. Menigmaal dient zulke bekentenis er toe, om hem, die er op wijst, gelegenheid te geven een hooge borst op te zetten. Wij staan daar thans ver boven, ziet U? Nu — laten wij dan onzen tijd eens aanzien.

Ook zelfs in de kringen der eens gereformeerde kerken.

Er zijn ook andere middelen ter vervolging dan brandstapels, al moet worden toegegeven, dat die het meest radicaal zijn.

Voor het aangezicht van onzen God moeten wij onze zonden, ook die van elken dag der door Hem gegeven Reformatie willen belijden.

Maar wij behoeven niet voor onze tegenstanders op de knieën te vallen, inzonderheid niet, als zij zoo veel boter op hun hoofd hebben, zoo deze beelddespraak het onder onze distributie nog kan uithouden.

Als jong journalist aanwezig op een groote vergadering van allerlei soort lieden werd ik door iemand op een zekere meewarige wijze geïnformeerd omtrent een onzer mannen, waaromtrent booze geruchten — lasteringen naar later bleek, liepen inzake zijn moreel gedrag.

Ik zei: mijnheer, zou het niet verstandig zijn in een huis zoo vol gehangen van de strop te zwijgen? Hij dacht even na en zei toen: U hebt gelijk.

Het is het toppunt van brutaliteit, als de man van revolutionaire beginselen, wanneer de Reformatie ter sprake komt, aan welke de wereld ook van thans nog de vrijheden, die zij bezit, danken moet, van Calvijn inzake Servet gaat reutelen; de man, die juist door zijn gehoorzaamheid aan het Woord Gods, door zijn prediking van de soevereiniteit Gods de krachtigste strijder mocht zijn, die de geschiedenis kent tegen alle mogelijke tyrannie.

Wil men ernstig spreken over Calvijn en Servet — wij zijn allen daar toe bereid. Wij kunnen op grond der feiten zeggen, dat Calvijn Servet niet heeft veroordeeld, dat hij zelfs clementie voor hem pleitte en het schavot voor hem vroeg in plaats van den brandstapel.

Het waren de politieke tegenstanders van Calvijn, die toen het roer in Genève in handen hadden, en Calvijn gaarne weerstreefden, die Servet veroordeelden en dooden.

Calvijn bekleedde geen enkele politieke positie in Genève. Hij had zelfs niet het stemrecht voor den Raad.

In Bazel was hij wel stemgerechtigd burger geweest, doordat hij zich aansloot bij het gilde der kleermakers, want daar zaten toen de meeste warhoofden en daar kon hij dus veel goeds doen.

Maar in Genève vergat hij het heelemaal te zorgen dat hij kiezer werd. Geen was belangeloozer dan hij.

Zweig vertelt, dat Calvijn zich liet beschermen door een politiecorps, dat zijn vertakkingen verre buiten Genève had. Welk een dwaasheid. Is het nu noodzakelijk voor de zonde van Calvijn aanstonds het hoofd te buigen, als daar een man van revolutiebeginselen komt en roept: en Servet?

Ik meen van neen.

De mensch is van nature een dwingeland en kan slecht tegenspraak verdragen. Maar wanneer daar ooit eenige vrijheid is geweest van het woord, dan

dankt de tyrannieke wereld dit aan het bestaan eener kerk, die buigt voor het Woord.

En dat deed Calvijn. En dat was zijn kracht in den strijd tegen alle tyrannie.

Met hartelijke groeten en heilbede.

Uw toegenegen

MARNIX.

Wie zwijgt stemt toe, óók in Urk.

We ontvingen een gedrukt stuk met bijschrift, dat het een artikel voor de Urker Courant bevatte. Het is afkomstig van synodocratische kerkeeraadsleden. Geen kerkeeraadsstuk dus, zie hieronder. Jesaja spreekt ergens over „kop" en „staart"; hier is een vergadering van „de" leden van den synodocratischen kerkeeraad, die echter alvorens den volke kond te doen, dat zij — zie punt E — zich aanstellen als of zij in kerkeeraadsvergadering waren gegaan, den „kop" (d.w.z. de praesidenten) der vergadering missen, en dus bewijzen dat ze niet in kerkeeraadsvergadering bijeen waren. Het is een beetje vreemd. Maar daarom des te leerzamer. We lezen:

Zondagavond werd in de Geref. Kerk onder leiding van Ds W. Doorenbos gemeente-vergadering gehouden ter inlichting en nadere vaststelling van het standpunt ten opzichte der kerkelijke moeilijkheden. Reeds eerder hebben we dit aangeduid als een bemiddelend standpunt, d.w.z. dat men wil ijveren voor hereeniging.

„Bemiddelend"? Zijn er dan twee „partijen"? Ik dacht, dat er „rechts-handelingen" waren gepleegd (b.v. preekstoel-toesluiting voor een predikant, wien ds Spijker van Urk vóór den hem te openen preekstoel de handen had opgelegd!), rechtshandelingen, waarvan de bedrivers (de „synode" der uitbanners) openlijk verklaarde; alle kerkeraden, ook de Urker, hebben ze verricht toen wij ze verrichtten. Heeft de Urker kerkeeraad dit nu aanvaard, ja dan neen? Zegt hij neen, dan is hij precies even ver als de uitgeworpenen. Maar hij laat hen rustig liggen. Dat is dan geen bemiddeling, doch versteviging van het met duizend en één maat metend onrechtsfront. Zegt hij ja, dan is het evenmin bemiddeling. Het stuk begint dus met een resultaat van het tegendeel van zelfonderzoek.

We lezen verder:

In deze vergadering werd onderstaande besluit, door den kerkeeraad genomen, behandeld en in zijn geheel door de gemeente-vergadering bekrachtigd. Hoewel het alle aanwezigen werd ter hand gesteld en we het dus voldoende bekend achten, geven we het in zijn geheel en onverkort weer voor onze vele lezers aan den wal, die toch met alle gebeurtenissen op Urk medeleven.

Ja, zeker. Het is een gelijk reclamestuk als van de Amersfoortsche vergadering van onlangs.

Ziehier de kop van het „besluit", „door den kerkeeraad genomen", maar in feite heelemaal niet door den kerkeeraad genomen:

De leden van de Raad der Gereformeerde Kerk van Urk, in vergadering bijeen, zonder tegenwoordigheid der beide predikanten, Ds W. Doorenbos en Ds G. Spijker,

betreurende en zich bedroevende over de geschillen en de scheuring in de Gereformeerde Kerken, en belijdende zich hierover zoowel landelijk als plaatselijk voor God te moeten verootmoedigen,

vaststellende, dat de scheuring ook op Urk is doorgedrongen en van meening, dat naar aanleiding van het gebeurde op Zondag 18 Mei j.l. de gemeente in beroering en verwarring is,

tevens van meening zijnde het uiterste te moeten doen om de gemeente bijeen te houden, wijl zij de scheuring, zoowel landelijk als plaatselijk, niet anders kan zien dan als zonde voor God,

spreekt door deze uit:

Let op dit enkelvoud; blijkbaar heeft er eerst aan den kop gestaan: „de kerkeeraad", en heeft men later ervan gemaakt „de leden van den Raad" (meervoud). Overigens: wat is „zonde voor God"? De „vonnissen"? Dan mag de kerkeeraad ze niet voor eigen rekening nemen. Het niet-voor-rekening-nemen? Dan moet de kerkeeraad ze wel voor eigen rekening nemen. De uitbanning wegens het niet-voor-eigen-rekening-nemen? Dan moet de kerkeeraad die uitbanning niet voor eigen rekening nemen. Want hij weet — tenzij hij van de feiten zich niets meer herinnert — dat de vrijmaking niet anders dan besluiten afwees en dat de synode toen zei: maar dan moet ge er uit!

We verwerpen de „uitspraak" van (de leden van) den kerkeeraad:

A. dat zij meent op grond van Gods Woord, dat haar optreden in het huidige kerkelijk conflict het enig juiste is geweest, en dus niet onwaarschijnlijk, en wel op de volgende gronden:

Het eenig juiste! ALLE kerkeraden hadden dan MOETEN handelen als de Urker kerkeeraad: let op! Ziehier de gronden voor dit roemend oordeel over het „eenig juiste" optreden:

1. dat de kerkeeraad geen stelling heeft genomen in het huidige conflict, door zich volstrekt aan de één of andere zijde te scharen, als van mening zijnde, dat al te groote verstandsoverwegingen van beide zijden hebben geleid tot het conflict in zijn huidige vorm;

Geen enkele kerkeeraad had dus stelling mogen nemen volgens dezen zendbrief! Ze hadden dus allemaal de synode moeten laten staan in de kou. De kerkeeraad(sleden) van Urk doen dus honderdmaal meer dan de geschorsten bestaan hebben..... Wij gelooven dan ook dat „al te groote verstandsoverwegingen" (maar dan van een onheilig verstand) den kerkeeraad sparen (ook in den kerkeeraad zelf), en anderen uitstootten. Overigens: is nu de al te cerebrale synodale daad van uitwerping zondig geweest, ja dan neen? En wat is het conflict in zijn huidige vorm? Ik dacht, dat de vorm der schorsingsgronden beslissend was in 1944 en te allen dage.....

Nu het bewijs:

2. als bewijs voor haar houding voert zij aan: ten eerste het niet afkondigen van het schorsingsbesluit van professor Schilder,

De Urker gemeente wist dus niets van Schilder's schorsing? Men mag dan wel dankbaar zijn, dat de man zelf het is komen vertellen! Wist men te Urk ook niets van prof. Greijdanus' schorsing? Van al de andere schorsingen? Correspondeert men daar nog steeds met Bergschenhoek? Heeft de kerkeeraad een nieuwen scriba voorzichtig, en in het geheim, verteld, dat hij niet per abuis een geschorste mocht vragen te preeken? Is de struisvogel (kop in 't zand) voortaan het embleem voor het zegel van de kerk van Urk? En — kan de kerk van Urk wel bidden als zij niets weet? Is dat nu „het uiterste doen" voor de bijeenhouding der gemeente? Houdt men haar als kerk bijeen, als men haar de feiten niet meedeelt? Is broeder-dienst: zwijgen?

Maar de kerkeeraad heeft nóg een bewijs voor „haar" (zijn) „houding":

ten tweede het zich niet houden aan de richtlijnen, gesteld door de Synode ten opzichte van de behandeling der bezwaarden,

Zich niet conformeren dus? Maar wel het verband breken met wie evenmin zich conformeerden?

Nog verder:

ten derde de uitspraken van den kerkeeraad, dat hij geen reden zag voor het uiteengaan of weren van ambtsdragers over de in geding zijnde punten,

Ja wel. Maar de niet-Urker ambtsdragers werden van de wel-Urkers toch maar geweerd? Heeft er wel een geschorste gepreekt? Neen. Is Urk een eiland gebleven in kerkelijk opzicht? Verder:

ten vierde het naar buiten uitdragen van onze bezwaren, onder meer naar de classicale vergadering.

De kerkeeraad kende de feiten, de gemeente niet (zie boven). Is die gemeente er wel „bij" (in den geest) als de kerkeeraadsleden ter classis tijgen? Waarvoor dient de aankondiging der classicale vergadering, als de gemeente Urk nog niet eens weet van een schorsing?

Hier het mooiste argument:

ten vijfde de stilzwijgende goedkeuring van ons standpunt, blijkende o.a. bij de jongste kerkvisitatie.

Wel, wel. De kerkvisitatoren vinden het dus ook al goed, dat Urk zich niet conformeert en toch niet geschorst of buiten het verband gezet wordt? Heeft de Koning der kerk Bergschenhoek onder een ander recht gezet dan Urk? Is dit knoeien met mede-knoelen geaprobeerd? Hoe karakterbedervend is toch deze synodocratie en hiërarchie.

Nu gaat de kerkeeraad verder iets „uitspreken":

B. dat plaatselijk door den kerkeeraad geen aanleiding is gegeven aan hen, die zijn uitgetreden, en uit het schrijven en de houding dezer broeders en zusters is gebleken, dat zij de weg door den kerkeeraad gevolgd niet konden waardeeren,

en de kerkeeraad het niet anders kan zien, of het is bij deze broeders en zusters een willen scheuren, waarop Gods zegen nooit kan rusten.

Het lijkt me heel anders. De „uitgetreden" zijn weer „ingetreden" (n.l. in het verband met hen, die deden wat Urk deed, n.l. zich niet conformeren, maar dan eerlijk) en de kerkeeraad verkoos hen niet te volgen in de gehoorzaamheid, die zich openbaart in bewaring der eenheid met wie noch God, noch (theoretisch) de kerkeeraad daarvan uitsloot. Alleen maar: de kerkeeraad doet anders dan hij zegt: hij conformeert zich niet op één enkel puntje, om verder alles maar te laten loopen. Hij leidt niet meer, maar verleidt des te erger.

Verder:

C. dat echter de plaatselijke kerkelijke toestand, ondanks de pogingen van den kerkeeraad, zich meer en meer begint toe te spitsen, ook al omdat Zondag j.l. is gebleken, dat de vrede dreigt te worden verbroken.

Verbroken vrede? Er was geen vrede. Waar de feiten verzwegen worden is wel doodse stilte, maar geen werkzame vrede. Vrede is een te mooi postief goed, om dat te identificeren met zulke struisvogelpolitiek.

Ook:

en het op de vergaderingen van 15, 16 en 17 Mei duidelijk is geworden, dat de beide predikanten in de waardeering of afkeuring van de maatregelen der Synode lijnrecht tegenover elkander staan.

Was er dus „vrede“? Of kerkhofstille?

Nu een nieuwe uitspraak:

D. dat den kerkeraad in zijn geheel echter duidelijk voor ogen staat, dat een huis, dat tegen zichzelf verdeeld is, niet kan bestaan, en zij terughuivert voor de vreeselijke gevolgen van een doorgaande scheuring in de Gereformeerde Kerk van Urk.

Een huis tegen zichzelf verdeeld, kan niet bestaan? Accoord. Dat is het duidelijkste vonnis over het synodocratische kerkverband, waarin Urk zich niets aantrekt van de rest, die zegt: prijst den Heere, om wat gij hebt — doodgezegen. Maar toch wil Urk in dit niet bestaan kunnende „huis“ blijven? Urk „hui-vert“ voor de gevolgen van doorgaande scheuring. Wij „huiveren“ voor muren, waarvan de scheuren met looze kalk worden bepleisterd.

Wij zijn er nog niet:

en het in het openbaar uitdragen van sympathiebetuigingen voor de kerken van art. 31 wel fatale gevolgen moet hebben voor de Gereformeerde Kerk hier ter plaatse.

Sympathiebetuiging voor de „art. 31“-kerken fataal? Maar het niet halleluja dürfen zeggen om de schending van art. 31 en het toch gemeene zaak er mede maken, zoals nu al sinds 1944 de facto geschiedt, dat is fataal! Het is zóó fataal, als Elia op den Karmel den Baäls priesters en vooral de kerk (aan wie HIJ niets verzwegen) heeft toegedonderd.

En nu de „conclusie“. Schrik niet:

Daarom behoort de kerkeraad te voorkomen, voor- zoover nog mogelijk, dat straks ons slechts de keuze rest ons te scharen

of achter Ds W. Doorenbos

of achter Ds G. Spijker

of zich onttrekken aan ieder kerkverband

of zich voegen bij een ander,

daar dit nooit kan zijn tot de eere Gods en de op-
bouw van het lichaam van Christus.

Ik vind die staalkaart van niet te kiezen mogelijk-
heden óók verwerpelijk. Maak u alleen maar vrij van
zonden. En herinnert u dan de belijdenis (dat ieder
schuldig is zich bij de ware kerk te voegen). Het is
toch ónze schuld niet, dat een verdwaalde synode
aan niemand de mogelijkheid en het recht gunt, om
een besluit (ook tijdelijk) niet uit te voeren? Dat
men den één uitwerpt om wat in den ander (Urk)
getolereerd wordt? Let op de „fatale“ redenering: in
elk geval moet de g e h o o r z a m h e i d (zonder
rechts of links te zien) worden voorkomen. En daar-
om besluit men maar tot continuering van de on-
gehoorzaamheid:

E. Besluit eenparig:

Binnen het kerkverband der Geref. Kerken te willen
blijven;

De beide predikanten te verzoeken zich in den Dienst
des Woords en op vergaderingen te onthouden van alles,
wat toespitsing of verscherping van het bestaande
conflict beoogt, gelijk ook de zinswijze van den kerke-
raad was en van de predikanten in de voorlezing van
het Getuigenis d.d. 13 April 1947;

De dominees mogen dus niet meer ontdekken
preeken. Zij moeten spreken van „vrede, vrede, en
geen gevaar“. Zij mogen zielen vermanen (except
dan in deze brandende kwestie). De kerk mogen

zij niet meer onder Gods oordeel leggen. Theoretisch
zal de één aan individuen verbondswraak aanzeggen,
de ander ze loochenen. In werkelijkheid zullen ze bei-
den de kerk aan de prediking der bondswraak ont-
trokken houden. O Paulus, o profetie, o Zondag 21:
de dominees mogen zich niet meer schuldig weten
hun gaven tot stichting der anderen aan te wenden.
De kenteekenen der ware kerk en de valsche mogen
alleen „in de ruimte“ verkondigd worden, maar in
den spiegel der wet zal de kerk niet mogen zien:
ze mag niet eens beginnen te zien, in dien spiegel,
hoedanig ze is.....

En nu de vlucht in het friesche narcoticum:

Tevens als kerkeraad en gemeente alles te doen, bin-
nen het verband der Gereformeerde Kerken, zoowel
landelijk als plaatselijk, wat tot hereeniging kan leiden,
hierbij wijzende op de actie der Friesche predikanten,
zoals de kerkeraad heeft uitgesproken die te zullen
steunen;

En op dien weg biddend voort te gaan tot eer van
den Naam des Heeren en tot heil Zijner Gemeente.

De Friesche predikanten. Wel ja: ze hebben pas
in Friesland enkele predikanten zien schorsen, en ten
deele zelf ook actief (dan wel passief) verantwoor-
delijkheid op zich genomen. En nu willen ze (net als
Urk) maar eenige jaren (de kosten uit Ibsen's Brand
zou zeggen: tot in het onelindige) de factische
breuk laten bestaan, die zij als zondig veroordeelen.
Het is precies dezelfde houding, als de „beter wil-
lenden“ (maar niet goed doenden) in de Hervormde
Kerk aannemen. Ook Urk gaat nu over tot de prac-
tijk der Hervormde Kerk: klagen over de zonde, maar
zich niet ervan bekeeren, maar wel eraan meedoen. Ge-
lukkig, dat er in Urk weer een gereformeerde kerk
is. Maar het is niet die, waarnaar deze kerkeraad
zich wenden zal blijkens zijn laatste woorden:

F. De gemeente in een zoo spoedig mogelijk
te houden gemeente vergadering de maatregelen van
den kerkeraad toe te lichten en haar aan te sporen tot
gebed en eenheid.

Gedaan in de vergadering van 15 ouderlingen en 8
diakenen met eenparigheid van stemmen

Urk, 23 Mei 1947.

Bovenstaande werd ook door beide predikanten, na
kennisneming hiervan, volkomen onderschreven.

We kunnen den kerkeraad van Urk niet de hand
geven op dit stuk. Het is vleesch noch visch. Het is
zoet water noch zilt water. Het is gescharrel om de
heete brij heen. Het is een poging om te saboteeren
het synodale woord: wie zwijgt, wordt geacht in te
stemmen. Het is dapper doen op een klein puntje
(een schorsing niet afkondigen) maar intusschen
over heel de linie capituleren voor de zonde.

En deze capitulatie is in de synodocratische ge-
meenschap de hoofzaak. Het is de daár „gewenschte
vertoosing“. Maar niet de door de engelen voor ons
gewilde, noch de door God gebodene.

Hendrik de Cock is onlangs buiten Urk voor een
heel klein beetje in eere hersteld. Maar in Urk ver-
loor hij zijn waardepapieren in denzelfden tijd.

P.S. Tot onze blijdschap vernemen wij, na het ter-
perse gaan van dit nummer, dat ds G. Spijker van
Urk zich inmiddels heeft vrijgemaakt. Wij plaatsen
dit bovenstaande stuk toch nog met het oog op de-
genen, die de redenering van de resterende kerke-
raden volgen.

K. S.

KERKNIEUWS

Beroepen te:
Nieuwleusen: C. v. d. Waal te Pingjum.

Bedankt voor:
Langerak: J. v. d. Haagen te Bruchterveld.
Zuidhorn: G. A. Hoekstra te Bedum.
Uithuizermeeden: W. W. J. van Oene te Oud-Loosdrecht.

ADRESSEN. — HAARLEM. In verband met het af-
trekken van br. J. D. W. Veltkamp als ouderling, wordt
het scribaat thans waargenomen door br. D. A. Krabben-
dam, Duinoordstraat 34.

— ALMELO. Het adres van den kerkeraad van Almelo
is voorloopig: J. L. Gouman, Bavinkstraat 4a, Almelo.

— ERMELO. Het adres van Ds C. Stam te Ermelo is
thans Harderijkerstr. weg No. 51, Huize „Altenbosch“
Ermelo. (Telefoon 113).

— ALBLASSERDAM. Het adres van den kerkeraad is
thans: C. Stam, Veerdam D 123, post Kinderdijk.

— ZAANDAM. Het adres van den scriba is voorloopig:
N. Bottelier, Tuinstraat 73, Zaandam.

— Het adres van Cand. Keuning is sinds 12 Juni te
Murmervoude (Fr.).

— PREEKVERZOEKEN. De heer P. Veldstra, Dahla-
straat 155, Enschedé, kan voorloopig geen preekverzoeken
meer in overweging nemen.

— BUITENZORG. Een lid der Schiedamsche kerk —
milit. te Buitenzorg — vroeg enkele weken geleden voor-
lichting aan den kerkeraad alhier voor de institueering
van de kerk aldaar. Op 8 Juni 1947 zouden de ambten in-
gesteld worden, zoo werd geschreven door genoemd lid.
't Schijnt ons goed dit even te melden.

— BEVESTIGING EN INTREDE DS C. STAM TE
ERMELO. Na bevestiging door Ds S. Cnossen van Blokzijl
met het Woord uit Jeremia 1:4-10 (De roeping van
Jeremia) de verkiezing, de toerusting tot en de hoogte van
van het ambt, deed Ds C. Stam, gekomen van Tweede
Exloermond zijn intrede bij de Geref. kerk te Ermelo met
het woord uit 2 Petr. 1:19. (Het profetische woord ge-
schonken aan Zijn kerk).

Namens den kerkeraad werd Ds Stam toegesproken
door ouderling R. Verbeek en zong de gemeente haar
herder en leeraar toe de zegenbede uit Ps. 134.

Namens de Classis Gelderland sprak Ds C. v. Ommen te
Wezep, vroeger consulente der gemeente. Tenslotte sprak
Ds Cnossen als ambtsvriend en bevestiger. Het gemeente-
bestuur was vertegenwoordigd door weth. Rijkers.

Verder waren afgevaardigden aanwezig van de genab.
kerken Nijkerk en Voorthuizen, van de Interk. Stichting
en Sanatoria: Groot Emaus, 's-Heerenloo-Lozenoord,
Veldwijk, Sonneheerd en Ziekenhuis „Salem“ te Ermelo,
Sonnevank te Harderwijk en namens het Bestuur van de
Witteveen Vereeniging de heer en mevr. v. Ree.

— ALPHEN AAN DEN RIJN. Ook hier is het eindelijk
tot „vrijmaking“ gekomen. Een 8-tal leden der Gerefor-
meerde kerk deelde per brief van 31 Mei aan den kerke-
raad mee, dat zijn onwil om de gemeente voor te gaan op
den weg der vrijmaking van de zondige synodebesluiten
en -handelingen hen noodzaakte krachtens het ambt der
geloovigen op elgen initiatief dien weg in te slaan.

Zondag 8 Juni werden de eerste diensten gehouden, be-
legd door de kerk van Leiden. Ds G. Koenekoop van
Gouda bediende 's morgens en 's middags Gods Woord.

In den ochtenddienst bepaalde hij de gemeente bij Han-
delingen 2:1 en 4a, waarin gesproken wordt over „De in-
stitueering van de Christelijke Kerk“.

In aansluiting daarop werd in den namiddagdienst ge-
sproken over „De realiteit van de Christelijke Kerk“.
(Hand. 2:2, 3 en 4b. 1. Het gezag van het Hoofd der
Kerk; 2. De zalving van de leden der Kerk; 3. De gang
van het woord der Kerk).

LAAT NU UW JAARGANG „DE REFORMATIE“ INBINDEN.

f 3.— per jaargang.

Register wordt bijgeleverd.

BOEKBINDERIJ VAN KUIJK,
Zalmstraat 1 — Scheveningen.

ANTIEKE

Klokken, Meubelen, Tegels,
Tin- en Koperwerk, enz.,
enz. koopt en verkoopt:

Kunsthandel „OUD HOLLAND“
(eig. J. van Dijk), Rotterdam,
Cl. de Vrieselaan 80, Tel. 36466.

COPIER INRICHTING „ECCLESIA“

Eigenaar J. VERMIJ,
Koningin Emmakade 194,
DEN HAAG,
Telefoon 39.84.92,
Postrekening 305250.

COPIER, TYPE- en ADRESWERK

GEM. ZIT-SLAAPK. AANGEB.

met gebr. van bad en telefoon,
met of zonder pension, in centr.
van Rotterdam. Brieven No. 238,
Bureau „De Reformatie“ te
Goes.

Heden verscheen:

Ds JOH. FRANCKE
Ds L. DOEKES

„Erfgenamen der Belofte“

Verkrijgbaar in den
boekhandel.

Uitgave
D. H. LITTOOIJ, TERNEUZEN

WIE RUILT....

Wie in Scheveningen of op de
grens van Den Haag—Scheve-
ningen is bereid gedurende
Augustus (8—31 Aug.)

ZIJN WONING TE RUILEN
met ruim huis op de Veluwe?
Brieven No. 237, Bureau „De
Reformatie“ te Goes.

19-jarige studeerende predi-
kantsdochter uit 't Noorden
zou gaarne 2 weken van haar
vacantie (3 Juli—3 Aug.) door-
brengen in 't centrum of Zuiden
van 't land, in vrijgemaakt ge-
zin, waar meisje is van denzelf-
den leeftijd, dat dan 2 weken
mee terug kan, Brieven No. 239,
Bureau „De Reformatie“, Goes.

De R.B.-Serie

geeft véél voor zeer weinig geld.
Boeken in de R.B.-SERIE kos-
ten slechts f 2.50 per deel. U
krijgt 4 boeken per jaar. Deze
boeken kosten buiten de serie
bijna het dubbele! Is U al
abonné?

Geeft U nog op voor den loo-
penden jaargang bij Uw boek-
handelaar of bij de uitgevers:

Oosterbaan & Le Cointre N.V.,
Goes, Giro 36000.

WIE WIL MIJ HELPEN?

Jongeman, oud 23 jaar (Geref.,
onderh. Art. 31), goed ver-
kooper, zoekt door omstandig-
heden plaatsing als

VERTEGENWOORDIGER

of iets dergelijks. — Brieven
No. 236, Bureau „De Reformatie“
te Goes.

BUREAU „ELFRI“, Meeuwen
(N.-Br.) maakt een GELEGEN-
HEIDSGEDICHT voor U à drie
cent per regel.

TE HUUR GEVRAAGD

van 2—16 Augustus:
WONING OF GEDEELTE,
voor 3 volw., 3 kinderen, resp.
6, 9, 13 jaar, in boschrijke om-
geving. Brieven No. 240, Bureau
„De Reformatie“ te Goes.

Diaconale Zusterhulp van de
Geref. Kerk (Art. 31) van
Schiedam vraagt voor direct of
later

2 GEZINSHULPEN.

Brieven: Julianalaan 116 A,
Schiedam.

Ontwerper-Modelleur

LUXE LEDERWAREN

*

DE VIRTUS-LEDERWAREN-FABRIEK TE ROTTERDAM

vraagt voor zoo spoedig mogelijk

EERSTE KLAS ONTWERPER-MODELEUR

voor het betere genre luxe lederwaren.

Sollicitanten moeten geheel zelfstandig kunnen werken,
terwijl kennis der moderne talen tot aanbeveling strekt,
zults met het oog op vakliteratuur en reizen buitenslands.
Lezers van ons blad, die wellicht een dergelijke kracht in
hun omgeving kennen, worden verzocht, zoo mogelijk,
deze advertentie door te geven.

Sollicitaties richt men aan:

A. VAN HOUTT, MIJNSHEERENLAAN 111a,
ROTTERDAM—ZUID, Tel. 72224, na zes uur 75557.

Medewerke
Prof. Dr
Ds H. Kne
v. Til, Phi

Alle stu
aan: Pr
Adm.-ad

INHOUD:
Synodocrati
deelsappara
ven? De z
hen, die n
Evangelisat
't kerkplein
Evangelisat
„kort verwa
naar Soern
richten. —
VII slot.

B
en

We will
redacteurs
schreven.
kend is, G
wat indert
leven de
wingen en
bonden ke
dit beteeke
„leer“ en
bonden zij
We will
Hij verzor
gen, „dog
Open en
hij over d
In zijn
stuiten we
gedo o
niemand,
kaar volk
zalig. Er
merk- en
hun voorh
kinderen
behooren t
veron
maar om
Evenals e
gelegd, hy
doopten o
„Jacob he
Neen, d
stra is het
„De sacra
kwaden, G
driegelijke
de geloovi
goddelooze
pen, dat w
deel is; n
trouw en
waarachtig
Wat zal
1) Onze
2) Idem,
Calvin's ve
dat de sac
(virtus) be
geen effect
sacramente
Gods (Dei